

Kemikalier & miljö

Våra inköp och vår användning
av kemikalier och plast påverkar
miljön och hälsan!

Vad menas med växthuseffekten?

0:02 / 2:58

Projekt: Koll på plasten

Syfte: Minska mängden produkter av fossil plast

Övergripande mål:
Karlstads ska vara en fossilfri och klimatsmart kommun

Barn- och ungdomsnämndens mål:
Verksamheten köper plastprodukter tillverkade av förnybar eller återvunnen plastråvara

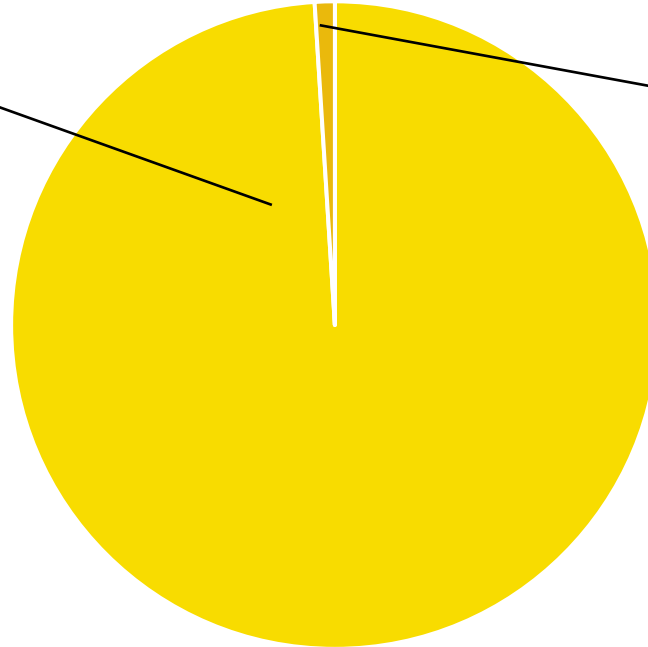
[Karlstad.se/kollpaplasten](https://karlstad.se/kollpaplasten)

KARLSTAD.SE

Ca 100 kg plast per person och år

99 % fossil plast

1% biobaserad plast

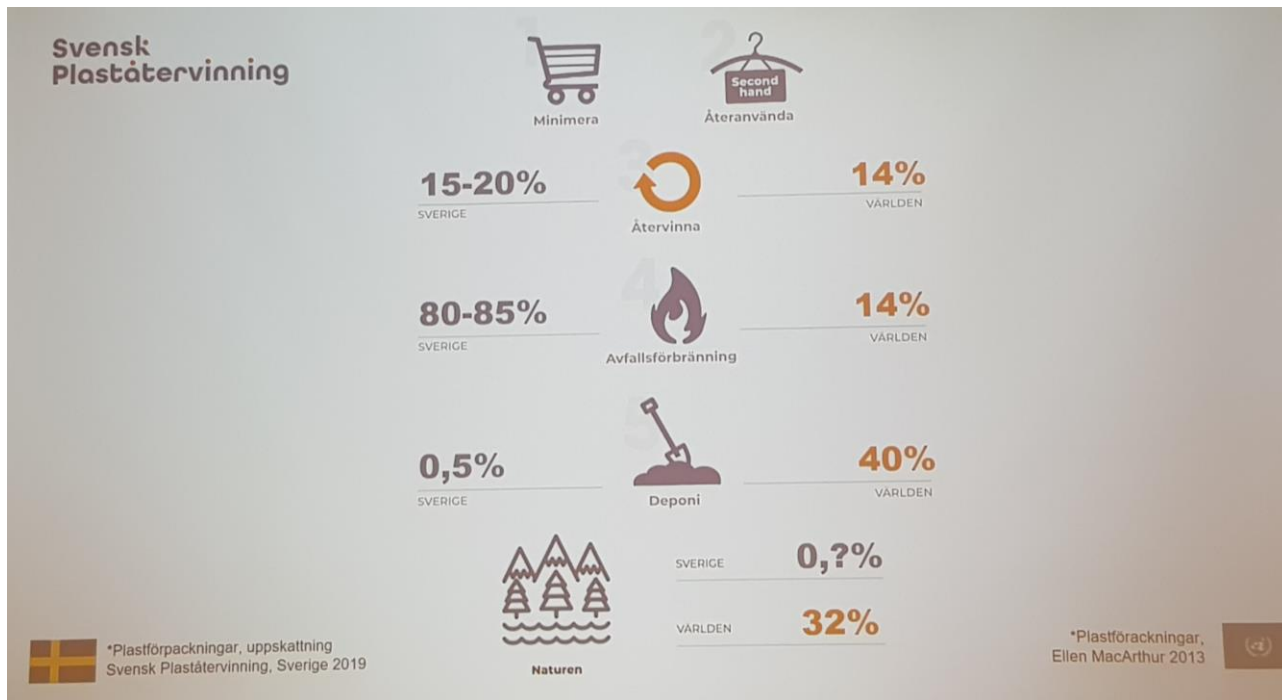

VART TAR PLASTEN VÄGEN?

Bildkälla: Pixabay

PLASTAVFALL I SVERIGE OCH I VÄRLDEN

Var används plast idag ?

1. Måste-områden

- Eldistribution
- Telekommunikation
- Sjukvård

2. Vår levnadsstandard

- Bil – Båt – Flyg
- Bygg
- Förpackningar
- Textil
- Hygien

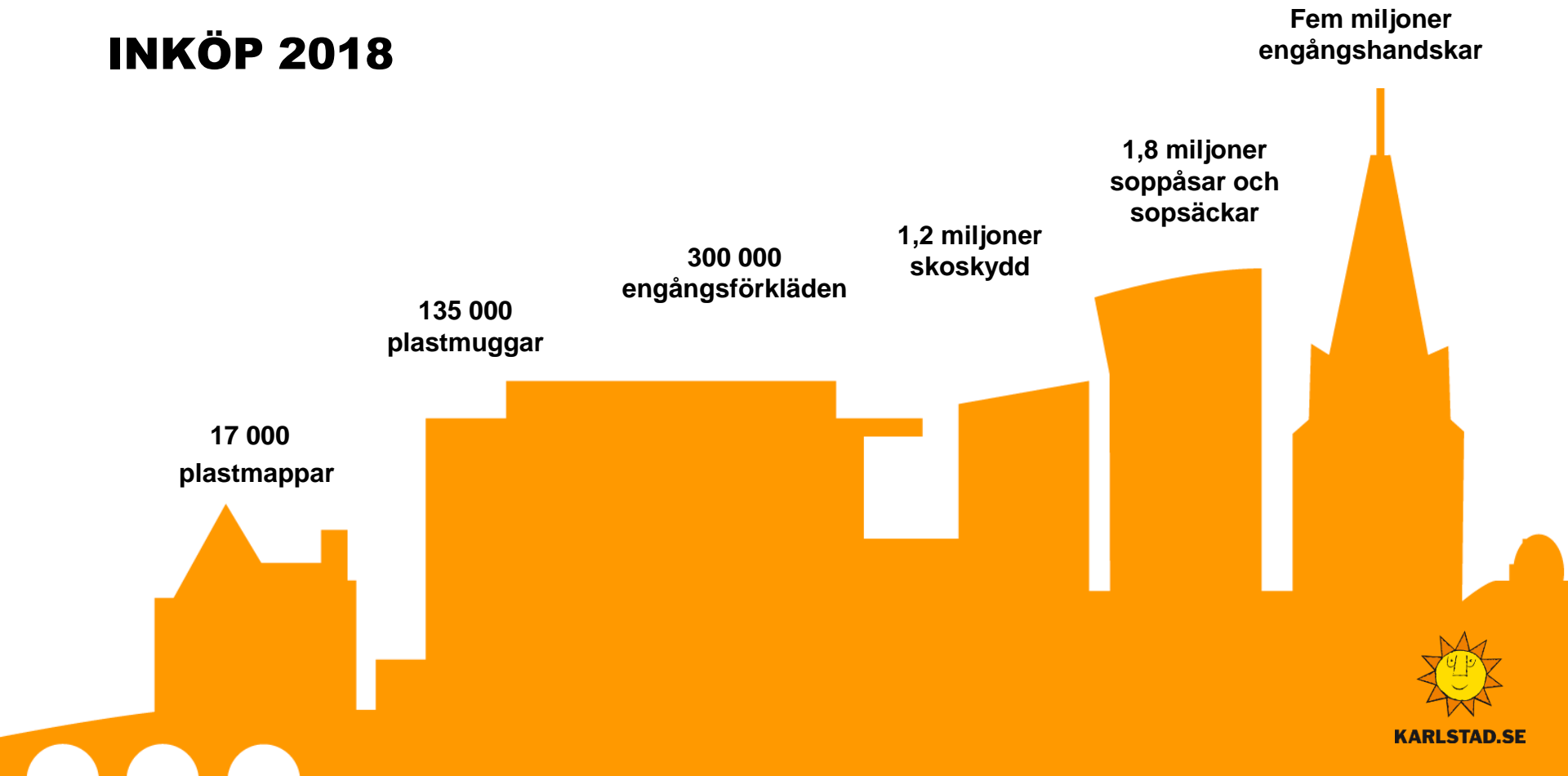

3. "Lyx-"konsumtion

- Engångsartiklar
- Leksaker
- Kläder

INKÖP 2018

17 000
plastmappar

135 000
plastmuggar

300 000
engångsförkläden

1,2 miljoner
skoskydd

1,8 miljoner
soppåsar och
sopsäckar

Fem miljoner
engångshandskar

HUR KAN VI I KOMMUNEN MINSKA PLASTEN?

Pappmappar

Pappersmuggar
eller porslin

**Flergångs eller
bioplast**
förkläden

Ta bort
skoskydd

Ta bort
papperskorgar/
soppåsar
sopsäckar av
bioplast

Minska
engångshandskar
och **ta bort**
vinylhandskar
(PVC)

TÄNK PÅ MILJÖN - VI BARN GÅR UTAN SKOSKYDD!

VARÅGOD ATT TA
AV DIG SKORNA DU MED.

KARLSTADS KOMMUN

2021 BUF

- Vi slutade helt att köpa engångsmuggar i plast
- Förskolorna köpte inte in ett enda skoskydd
- Inköp av engångshandskar minskat trots pandemin
- Vi minskade inköpen av plastpåsar och ökade de miljövänliga plastpåsarerna
- Tänk på att köpa mappar i papp och undvika plast

STÄDSERVICE

- Städservice minskar plastpåsar och fleecetröjor
- Årets miljöhjältar 2020!

24 skolor

580 papperskorgar/dag

4060 påsar/vecka

= 170 520 påsar/år

5 ton växthusgaser/år!

15 000 timmars dammsugning
eller
90 st Iphone

PLASTKOLL PÅ ARBETSPLATSEN - VAD KAN NI GÖRA?

FLER PLASTTIPS?

A close-up photograph of several bright green leaves with prominent veins, set against a blurred background of more foliage. The word "PAUS" is overlaid in the center in a bold, white, sans-serif font. The lighting is bright, highlighting the texture and color of the leaves.

PAUS

**HAR DU KOLL PÅ
KEMIKALIER?**

Bakgrund

- Kemikalieplan
- Inventering 2014
- Pengar från KLK

Kemikaliekoll Karlstad

- vi inventerar förskolor, fritidshem och skolor

Start

Förskola

Fritidshem och F-3

Typiska leksaker för utrensning

Information och dokument

Vanliga frågor

Bakgrund

Kontakt

Nyhetsflöde

Universitetskurs miljökemikalier och hälsa -fokus barn

Välkommen att söka distanskurs på Karlstads universitet som tar avstamp i forskning om miljökemikalier. Den är anpassad så att du som studerar eller arbetar kan läsa kursen samtidigt. Läs mer om kursen här. Distanskurs MILJÖKEMIKALIER OCH HÄLSA MED FOKUS PÅ BARN (7,5 HP) NÄR? v. 36-02, höstterminen 2020. Den...

Varför inte börja med en legobit?

Att prata kring en legobit kan vara en bra start för att starta en tankeprocess hos förskolebarn. Utforska tillsammans med barnen var lego kommer ifrån och vilka barn som får leka med den. I en artikel från skrivs att hållbar utveckling inte behöver vara så invecklad och inte...

Quiz om farliga kemikalier!

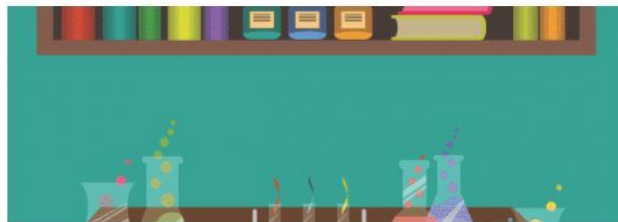
Finn farorna i Hannas hus är ett smidigt utbildningsmaterial online som riktar sig till elever i åldrarna 8-12. Syftet med materialet är att öka elevernas medvetenhet om farliga kemikalier och hur man kan hantera dem på ett säkert sätt. Finn farorna i Hannas hus introducerar eleverna till de nio nya...

Spel, pyssel och uppdrag om återvinning

På materialvä kan barn testa interaktiva spel, pyssel och uppdrag som är framtaget för att tidigt väcka ett intresse för återvinning. Länk till materialvärlden finns här. Materialisarna är några hungriga figurer som lär barn allt om återvinning. Materialisarna rekommenderas för barn i förskoleålder. Det pedagogiska underlaget innehåller ett startkit...

Allt under denna rubrik

Allmänna tips

Lektionsupplägg och material till förskolan

Häll Sverige Rent erbjuder gratis material till skola och förskolan. Det är pedagogiskt material för barn och unga från förskolan upp till gymnasiet. Materialet har tagits fram i samarbete med Kemikalieinspektionen. Här på sidan kan du beställa 13 lektionsupplägg om kemikalier Här kan du beställa material till förskolan

Boktips: Ett hållbart liv

Varje år ger Naturskyddsföreningen ut en bok på ett tema inom miljö och naturvård. Årets bok innehåller 365 tips och konkreta förslag till ett mer hållbart liv. Boken kommer finnas i handel från den 25 e september och kan beställas på Naturskyddsföreningens sida. Läs mer...

Boktips

I boken Handbok för en giftfri förskola finns det enkla tips på hur det går att minska mängden skadliga kemikalier i barns vardag. Boken är uppdelad i olika kapitel efter till exempel äta, sova, leka med en avslutande faktadel. Bokförlaget är Natur Kultur Läromedel och författaren är Anne Lagerqvist.

KEMIKALIEHANDLINGSPLAN

FÖR KONCERNEN KARLSTADS KOMMUN
ÅR 2019 - 2025

RIKTLINJE

*FÖR UTFASNING AV MILJÖFÄRLIGA KEMIKALIER UR KARLSTADS
KOMMUNS VERKSAMHETER SOM RÖR BARN OCH UNGA*

Städning

- Städning är viktigt!
- Vädra ofta
- Tvätta textilier och tygleksaker
- Vinylhandskar väldigt vanligt
  - Byt till Nitril

Folkhälsomyndighetens allmänna råd för städning

Tillsyn på förskolor och skolor, vad tittar vi på?

- Städbarhet
- Städrutiner
- Rengöring av städmaterial
- Rengöring av textilier, leksaker, etc.

Tips!

- Bra entrémattor
- Undvika öppen förvaring och mycket textilier

Miljömärkta städkemikalier på avtal

Men tänk på doseringen

Bra Miljöval

KARLSTAD.SE

Förvaring av kemikalier

- Oåtkomligt för barn

Transporter genererar också utsläpp – gör samlade beställningar

TACK!

Klara Perhamre
Miljösamordnare, projektledare
Barn- och ungdomsförvaltningen

klara.perhamre@karlstad.se

054 540 38 15

Emma Tideström
Kemikaliesamordnare
Miljöförvaltningen

emma.tidestrom@karlstad.se

054 540 46 71